

Tantárgy megnevezése:	KORTÁRS ÉPÍTÉSZELET ÉS VÁROSEPÍTÉSZELET					
Tantárgy követelmény modulja:	Differenciált szakmai ismeretek					
Tantárgy kódja:	PMTTELM284					
Kontaktórák száma:	Elmélet:	2	Gyakorlat:	1	Szemeszter	2
Számonkérés módja:	Vizsga					
A tantárgy kreditértéke:	4					
A tantárgy előtanulmányi rendje:	Építészet I.					
PTE PMMK tantárgyfelelős:	Dr. Tiderenczl Gábor					
A tantárgy képzési célja:						
A tantárgy célja, hogy a hallgatók az előadások során megismerkedjenek a XX. és XXI. század építészetének és városépítészetének háttérével, jellemzőivel, összefüggéseivel, vonatkozó tervezési elvekkel, esztétikai kritériumokkal, valamint gyakorlati feladat keretében az ismereteket alkalmazni is tudják.						
Tantárgyi rövid program:						
A szemeszter alatt a hallgatók az elméleti előadásokon keresztül ismerik meg az építészet és a városépítészet alapjait, jellemzőit, a folyamatokat befolyásoló trendeket. Ezzel párhuzamosan, az elméleti törzsanyagra építve egy-egy térség építészetét, városépítészetét tanulmányozzuk konkrét példákon keresztül.						
Az előadások témái:						
<ul style="list-style-type: none"> - A XX. századi építészet szellemi háttérének, alapvető elveinek és jellemzőinek áttekintése, épületek, alkotók, építészeti irányzatok, illetve az építészeti kritika szempontjainak bemutatása. - A városépítészet alapjainak megismerése, az építészet és a városépítészet párhuzamai és egysége. - Az új világrendek. A jelen kor társadalmának, közösségeinek igényei, életmódja és ezzel összefüggő városkép alakító ereje. A közösségi tervezés. A reagáló környezet követelményei. - Városépítészet külföldi példái. A városépítészet mai hazai kérdései és a jövő lehetőségei. 						
A félévben a gyakorlat során a hallgatók feladata két tabló elkészítése (kortárs építészet , ill. városépítészeti témakörben), továbbá egy kisebb tömbtervezési gyakorlati feladat megoldása és prezentációja.						
A félév vizsgafeladattal zárul ahol az elméleti törzsanyag kerül számonkérésre.						
A tantárgy előfeltétele az Építészet I. (PMTTELM270S) és a Településtörténet (PMTURLM268S) tárgyak teljesítése. (Párhuzamosan futó vonatkozó tantárgy: Építészet II.)						
A tananyag tartalma részletesen:						
Előadások / gyakorlatok heti bontásban:						
2. hét						
Féléves tematika ismertetése						
Gyakorlat: A féléves gyakorlati feladatok kiadása és ismertetése						
1. Előadás: Bevezetés a kortárs építészetbe - a modernizmus szellemi háttére, kiemelkedő alkotók épületeinek elemzése.						
2. Előadás: A városépítészet alapjai I: Az építészet és a városépítészet fogalmi meghatározása. A tömeg (az épített környezet elemei) és a tér (külső terek archetípusai) és a kettő viszonya. Zártság és nyitottság kérdései. Tömeg- és térorientált városépítészet. A települések elemei.						
4. hét						
3. Előadás: A városépítészet alapjai II: A térszervezés típusai. Városelméletek. A térszervezés morfológiája (centrális, lineáris, kitöltő jellegű térszervezés...)						
4. Előadás: A XX. sz.-i városépítészet történeti háttére. A komplex városfejlesztés európai történeti példái: Párizs, Budapest, Bécs, Barcelona városfejlesztése. Városfejlesztés a II. világháború utáni évtizedekben.						
Gyakorlat: Féléves feladat konzultációja: Beépítési paraméterek és a telek kapcsolatainak vizsgálata						

6. hét	
5. Előadás: A városépítészet alapjai III: A városépítészeti gondolkodás típusai. Városépítészeti irányzatok és filozófia. A racionalista városépítészeti gondolkodás szellemi háttere, képviselői, további irányzatai (neoracionalizmus, dekonstruktivizmus). Az empirista városépítészeti gondolkodás szellemi háttere, képviselői, további irányzatai (neoempirizmus, posztmodern, decentralizmus...). Az emberi tényezők (igények, státusz, életmód). Reagáló környezet alapjai	
6. Előadás: Városfejlesztés Franciaországban és annak hatása a hazai gyakorlatban. A városfejlesztés gyakorlata Franciaországban: szervezeti (SEM-ek), jogi és finanszírozási eszközök. Városfejlesztés Magyarországon az EU támogatásával. A francia modell alkalmazása. A városfejlesztés jövője Magyarországon.	
Gyakorlat: Féléves feladat konzultációja: Beépítési paraméterek és a telek kapcsolatainak vizsgálata	
8. hét	
7. Előadás: XX. századi építészet és urbanisztika. A városépítészet történeti korszakai (XV.-XX. sz.). A XX. századi urbanisztikai gondolkodás forrásai. A szecesszió kialakulása, jelentős területek, képviselők, alkotások. A chicagói iskola. A modern építészet és városépítészet kialakulása, művészeti háttere, legfőbb mesterei (Walter Gropius, Mies Van der Rohe, Frank Lloyd Wright, Aalvar Alto, Le Corbusier...)	
8. Előadás: XX. századi építészet és urbanisztika. A XX. sz.-i diktatúrák városépítése. A városszerkezet átformálása, lakótelepek. Kollázs-város, tematikus parkok. Példák bemutatása.	
Gyakorlat: Féléves feladat konzultációja: Beépítési terv készítése	
12. hét	
9. Előadás: Városépítészeti együttesek. Történeti városépítészeti együttesek archetípusai. A modern városépítészet arcai (kertváros, lakótelep, új városközpontok).	
10. Előadás: A rehabilitáció városépítészete. Történeti városrészek megújítása. A megújítás típusai: rehabilitáció, restauráció, revitalizáció, rekonstrukció. Közterületek rehabilitációja, akció szerű rehabilitáció, tömbrehabilitáció, utcák menti rehabilitáció, átépítés és újjáépítés. Kortárs építészeti, városépítészeti példa: Pécs. Városmegújulási akció példája: Ferencváros	
Gyakorlat: Féléves feladat konzultációja: Beépítési terv készítése, építészeti vázlatok.	
14. hét	
Előadás & gyakorlat: A féléves feladatok bemutatása	
Tablók bemutatása és értékelése	
Tervezési feladat bemutatása és értékelése	
A félév során elsajátítandó szakmai kompetenciák:	
A hallgatók a félév végére rendelkezzenek egy általános mai kortárs építészeti és városépítészeti tudástárral, melynek alapelveit a gyakorlatban is alkalmazni tudják.	
A tananyag feldolgozásához szükséges irodalom:	
Kötelező irodalom:	
<ul style="list-style-type: none"> - Órai jegyzet Könyvek: <ul style="list-style-type: none"> - Tóth Zoltán: Települési ismeretek - Tóth Zoltán. Az Európai városépítés története. Egyetemi jegyzet. PTE PMMIK, Pécs. 2012. - Meggyesi Tamás: Városépítészeti alaktan - Meggyesi Tamás: A 20. század urbanisztikájának útvesztői. TERC Kiadó Budapest, 2005. - Benkő M, Fonyódi M.: Glocal City - Lukovich Tamás: A posztmodern kor városépítészetének kihívásai 	
Ajánlott irodalom	
Könyvek:	
<ul style="list-style-type: none"> - Nagy Béla: A település, az épített világ - Louis Mumford: A város a történelemben. Gondolat Kiadó Budapest, 1985. - Granasztói Pál: Építészet, Városépítészet, Társadalom - Granasztói Pál: Ember és látvány városépítészetünkben 	

- Ráday Mihály: Unokáink sem fogják látni

Vukoszávlyev Zorán, Szentirmai Tamás: Kortárs portugál építészet

Jodido, Philip: Architecture Now 1-8

Jodido, Philip: Architecture in Spain

Jodido, Philip: Architecture in Netherlands

Jodido, Philip: Architecture in France

TERC kiadó: Európai tájépítészet

Folyóiratok:

Architectural Record (archrecord.construction.com)

Arquitectora Viva (arquitecturaviva.com)

Domus (domusweb.it)

The Architectural Review (arplus.com)

A10 (a10.eu)

Detail (detail.de)

Internimagazine (internimagazine.it)

Architonic (architonic.com)

Frame (framemag.com)

Future (arqfuture.com)

Internetes csatornák:

www.world-architects.com

www.campobaeza.com

www.barqo.cl

www.arcspace.com

www.archinect.com

www.archdaily.com

A tananyag feldolgozásához szükséges eszközök:

Számítógép internet kapcsolattal, nyomtató, scanner, könyvek, folyóiratok, jegyzet.

Házi feladatok (beadandó feladatok):

I. TABLÓ:

A félév során egy választott **kortárs épületet**, valamint egy **városépítészeti munkát** kell a hallgatóknak tablószerűen bemutatniuk. A tablók mérete egységesen 21/21 cm. A kétoldali tabló elkészítéséhez külön mintapélda kerül kiadásra.

II. TERVEZÉSI FELADAT

A hallgató a félév során komplex gyakorlati feladaton keresztül foglalkozik a kortárs városépítészet és építészeti tervezés témakörével.

A feladat egy **belvárosi zárt sorú beépítésű tömb belső részének fejlesztésére beépítési terv készítése**.

A féléves feladat 3 részből áll:

1. a terület elemzése (beépítettség, területfelhasználás, épületek, környezet, megközelítés, kapcsolatok), a hatályos településrendezési eszközök felhasználásával a tervezési területen a lehetséges beépítési irányok vizsgálata.
2. az első munkarésszel párhuzamosan hasonló kortárs példák gyűjtése, melyek inspiratív jelleggel mintául szolgálhatnak a terv elkészítésében.
3. építészeti vázlatterv szintjén beépítési terv készítése a tervezési területre (helyszínrajz, jellemző utcakép, metszetek, földszint illetve általános szint bemutatása)

Az ismeretek értékelése, minősítése:											
Követelmények a szorgalmi időszakban:	Követelmények a vizsgaidőszakban:										
<ul style="list-style-type: none"> - Az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel a TVSZ alapján (70%). - A két tabló elkészítése és bemutatása 10-10 pont, összesen max. 20pont. - A féléves gyakorlati feladat elkészítése: összesen max. 30 pont. 	<p>A vizsga sikeres megírása az elméleti anyagból, összesen max. 50 pont (min. 51% elérése szükséges).</p> <p>A féléves jegy kialakítása a következő pontszámhatárok szerint kerül minősítésre:</p>										
<i>Órai jelenlét és aktivitás, mindkét tabló és gyakorlati feladat elkészítése illetve a vizsga sikeres teljesítése is feltétele a tantárgy teljesítésének!</i>	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">86–100 pont</td> <td>- jeles (5);</td> </tr> <tr> <td>77–85 pont</td> <td>- jó (4);</td> </tr> <tr> <td>66–76 pont</td> <td>- közepes (3);</td> </tr> <tr> <td>51–65 pont</td> <td>- elégséges (2)</td> </tr> <tr> <td>00–51 pont</td> <td>- elégtelen (1)</td> </tr> </table>	86–100 pont	- jeles (5);	77–85 pont	- jó (4);	66–76 pont	- közepes (3);	51–65 pont	- elégséges (2)	00–51 pont	- elégtelen (1)
86–100 pont	- jeles (5);										
77–85 pont	- jó (4);										
66–76 pont	- közepes (3);										
51–65 pont	- elégséges (2)										
00–51 pont	- elégtelen (1)										
Konzultációs lehetőségek a tananyag feldolgozáshoz:											
Órai programba illesztve											
Egyéb:											
<p>Pótlási lehetőség: Vizsgaidőszakban egyéni megbeszélés szerint</p> <p>Igazolás módja a foglalkozásokról és a vizsgáról való távollét esetén: PTE MIK általános érvényes szabályok szerint</p>											